

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény — és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénzes, hír- és egyéb, nyelvi levelek felvételére.

Hirdetési díj:

Egy negyhasábos betűsor terjedelmű 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Ártér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezlszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Becsület és botrány.

A becsület nevében kieroszakolt botrányos jelenetek, úgy látszik, naponta szaporodnak. — Hol itt, hol amott, de mindennap történik valami felháborító a nélkül, hogy a társadalom, a becsület céze alatt elkövetett erőszakoskodások felett, kimendáná kárhóztató ítéletét.

Pedig nagy ideje volna, hogy felemelje szavát ama nézetek ellen, melyek — szégyenére korunknak — az ököljog alkalmazását mentegetik, sőt követelik — — a becsület nevében. — Nagy ideje, hogy a társadalom ne engedje tovább a becsületet lealázni vesszőparipául, melyen az üres fejű, de annál lelkiismeretlenebb hiuság, az illem- és törvény korlátain átgázolva, ingadozóvá teszi a személybiztonságot, bizonytalanná a család nyugalalmát, sőt jövőjét is azokra nézve, kik már koruk, állásuk és meggyőződésük miatt sem foghatnak kezükbe fegyvert, hogy a látszatért neveltségessé tegyék magukat, avagy kétes értékű, állítólagos sérelem miatt, életüket kockáztassák.

A becsület lobogója nem arra való, hogy az a botrányt keresők üzelmeinek takarója legyen.

Ez meggyőződésünk szemben azon — mai nap divatos — áramlattal, mely az erőszakot igazolja.

Nagyon jól tudjuk, hogy maga törvényhozásunk is meghajolt a kényszer előtt, midőn — oly esetekre számítva, mikor a becsületben sértett egyén csak vérről moshatná le a rászórt gyalázatot, — megengedte a fegyveres elégtételt. — De még az ilyen kivételes esetekre megengedett vérontás jogosultságához is igen sok szó fér, s mi nem habozunk kimondani, hogy ennek lehetősége ellentétben áll a jogrend tiszta fogalmával, észszerű elveivel. S legyen, hogy az ilyen elégtétel minden „művelt“ államban otthonos, de csak azt bizonyítja, hogy nincsenek észszerű törvényeink, melyek a becsület védelmére,

a sértőnek érdeme szerinti megbüntetésére, minden körülmények közt alkalmasak lennének.

Azonban mi nem a — még megengedhető — párbajozás ellen szólunk fel ezuttal.

Mi, a jobb érzésűek nevében is, az ellen tiltakozunk, hogy a rosszul értelmezett becsületbeli ügy undorító, piaci botrány jelenetében keresse a megoldást. — Mert a becsület magasabb, szentebb tulajdon mindenki számára, hogysem az utcai verekedésig súlydheessen alá. — A valódi becsület hivatott öre nem a bot, hanem a törvény, — szerintünk — még akkor is, midőn a rajta esett sérelem komoly természetű, — ott pedig, hol a törvény erre nézve hiányos, a tiszta erkölcsön alapuló közvélemény szolgáltatson, minden rokon- és ellenszénv nélkül igazságot.

E szempont előttük az irányadó, midőn kárhóztatunk általában minden erőszakot, különösen minden, a nyilvánosság előtt rendezett olyan botrányt, melynek egyedüli célja csak az, hogy a fékvesztett szenvedély bosszuját a testileg erőtleneken tölthesse ki.

Mert minden ilyen fajta verekedésnél azt látjuk, azt tapasztaljuk, hogy a megtámadott rendszerint a gyöngébb fél; olyan, ki támadójával megbirkózni vagy képtelen, vagy — a mi szintén gyakori — nem hajlandó arra, hogy ellenszénv az utca sarába rántsa magát. — Ezt látva, tapasztalva, nem kérdezzük-e méltán, hogy ugyan minő becsület, minő sérelem lehet az, mely utcai támadásban keres elégtételt? — Nem vehetjük-e bizonyosra, hogy az ilyen botrányhősök törekvése csak az, hogy irigyelt ellenfelüket bottal verjék — erkölcsileg — agyon?

Am legyen, hogy az ily támadás előzménye valódi sérelem is lehetett, de hát nincsen-e a megtorlásnak más eszköze, mint az ököl?

Van. — De a lovagiasság álarca alatt erő-

szakoskodót nem az igazság, hanem a feltűnés viszketege vezérli, mert hát példák vannak előtte, hogy a vakmerőnek, — habár célja célja tisztességtelen is, — tapsonczai mindig akadnak.

Es — fájdalom — ma e tapsonczok száma elannyira nagy, a közvéleményre oly elrettentő nyomást tudnak gyakorolni, hogy a kihívást — jött legyen pusztaszélyből, — gyávaság, becsületesség nélkül visszautasítani már nem is lehet.

Hát ez a „közvélemény“-től legalább is nagy gyengeség, s ennek pusztító következménye első sorban az, hogy a „becsület“, „lovagiasság“ fogalma egyszerűen a „hüség“, „henczegés“ színvonalára hanyatlik.

De ha megengedi a közvélemény, hogy például egy, a társadalomnak munkássága által hasznosá lett tagja, egy, vele párhuzamba semmi tekintetben nem állítható, egyén által nyilvánosan arezult veresék, csak azért, mert ennek volt bátorsága egy vagy más tekintetben a kihívó ellen kifogást emelni, — ha megengedi, hogy a „párbaj-törvény“-nyel visszaélők ma egy, holnap más ifju, reményteljes életet oltsanak ki, avagy tegyenek tönkre családi nyugalmat, kidöntve annak oszlopát, a kenyérgerecsőt, csak azért, mert ez a „lovag“ urnak épen ugy tetszett, — és türi akképen, hogy a szó igazi értelmében már bűnné fajult garázdaság vádjá alul felmentve elnézi, hogy különféle erkölcsi társulatainak tagja legyen az ilyen botrányhős: ez már olyan hiba, melynek szükségképeni következménye másodsorban esakis az lehet, hogy a törvény, a közrend örei iránt való tisztelet, bizodalom megrendítettén, az a nagy kincs, a mit becsületnek nevezünk, darabokra tördelve, a köznapi népszerűség hajhászok játékszerévé silányul.

Idáig nem mehet a közvélemény.

Am legyen, hogy a jellemem, a becsületen ejtett sérelem oly esetekben, midőn ennek orvoslását

TÁRCZA.**Csillagok az égen és a földön.**

(Felolvasatott a nagyörözei műkedvelő-társulat által 1887. évi február hó 6-án rendezett hangversenyen.)

Tisztelt hölgyeim és uraim!

A műkedvelő-társulat jubilál, ma tartja tizedik nagyobb szabású előadását. E hangverseny ünnepélyességét emelni, kitűzött czélunkat elősegíteni, küzdelmeinkben bátorítani jelentek meg, álltak sorainkba igen tisztelt kedves vendégszereplőink. — Örömmel vártuk e napot, örömmel tekintettünk végig a szereplők során, örömmel olvastuk megjelenésüket s nagyrabecsült működésüket ígérő becses sorokat, — míg végre derült egünket elhomályosította némileg egy levél. — Oh azok az erdélyiek! De nem rohanok ajtóstól a házba. Elmondom szép sorjába, ha megengedik. Titok igaz, de hát ily örömnapp „egy-et-mást“ elmondani csak szabad. — Már másoltam a programmot (mert elnökünk írását nyomda alá másolni kell), midőn ama nevezetes levél megérkezett. — Átolvassa, — felolvassa, — s a levélből kitűnik, hogy a megállapított időben várva-várt felolvasónk — Mikszáth Kálmán nem jöhét, mert elrabolták az erdélyiek. — Kiváncsian néztem rá, hogy most már mit tesz? De rajta nem lehet kifogni! (Ugyan kérem, próbálják meg.) Ugy tett, mint az egyszeri színész, ki ritkán tanulta szerepét, mégis — mivel mindig feltalalta magát, — kitűnően játszott. Az igazgató és sugó megakarták egyszer tréfálni. A harmadik fevonásban együttes jelenésük volt, a színész volt a tábornok, az igazgató pedig a hadnagy. Jön egy futár, a ki levelet hoz a közelben portyázó sereg vezéréltől a tábornoknak. Az felbontja, de megdöbben: a levélbe nincs beleírva a szöveg, mely felolvasandó lett volna, mintán a sugó ezuttal szándékosan nem írta bele, holott szokás szerint kötelessége lett volna. A színész a pár percze erőt vett tréma hatása alatt a sugólyuk felé támoogy, de a sugó oly halkán sugott, hogy egy árva szót sem volt képes felfogni. Ekkor a tábornok, egy eszmétől megkapatva, oda fordul az ő hadnagyához és átnyújtja neki az érkező levelet, szól: **Hadnagy** ur olvassa fel a levelet.

Igy kaptam én is ezt a levelet, — s nekem kell felolvasnom. — A tábornok parancsának engedelmeskedni kell. — Ha t kegyetek unatkozni fognak, tudják, ezért kin álljanak bosszút? Különben tudják-e t. hölgyeim és uraim, hogy mi az az unalom. Ismerik-e ezen betegséget? A mulatság ellentétét, a kedély megsemmisítőjét. Mit is kérdek?

Hogy ne ismernék! Sokkal jobban ismerik, ismerjük fájdalm! azt mi, e lázas, ideges, izgatott korban, mint ama esendes, békés időszakban, mikor a „durnyi“ is mutatság, a toll- és babfosztás, a fonás és mese kedélyes időtöltés volt.

De apánk türelme nem is volt ugy próbára téve mint a mienk. Nem vároztak ok két-három négy óráig a vasúti váró teremben, nem adakoztak nap-nap után jótékony czélra; nem jártak oly társaságba, hol három nyelven beszéltek s abból ok kettőt nem értettek; nem olvastak rőnyű vezércikket, parlament beszédeket, rémtörténeteket; nem lakott mellettük zongoratanító, nem hallgattak sem olvasó próbákat, sem hetekig tartó bálbizottsági disputákat s nem főképen felolvasásokat. — Mert ez utóbbiak különösen a türelem próbakövei, az unalom eszményített kiadásai. De a mai kor mindenből sportot csinál, miért ne csinálhatnánk egyszer sportot az unalomból is. Különösen ha az jótékony czélra történik. Felfogok tehát olvasni — ha kell. — A felolvasáshoz lelkesedés, inspiratio szükséges. — Ha egy Vörösmartynak a latin és görög classicusok olvasása, — ha egy Schillernek egy csésze kávé. — ha egy híres tragikai színésznőnek a szerelem adta meg az inspiratit, — én, — kibem indok nélkül lelkesedés, az égi adomány nincs — miért ne keresném önmagamon kívül az okot a lelkesedésre. — És csak körül kell nézmem. A földön ugy, mint az égen látom, érzem ragyogni a sugarakat, melyeket az előttem annyira szeretett csillagok lövellnek. — És e ragyogásban, e fényben, e tündöklésben oly részegítő varázs van, hogy belőle még én is képes vagyok lelkesedést meríteni. — Százán, ezren érzik rajtam kívül e részegítő hatást, e bódító varázst, e lángoló lelkesedést, melyet érezni csaknem mindenki, de kifejezni csak a költő képes.

Egy csillagot nézek, jaj be szépen fénylik,
Gondolatom repül egészen az égig,
Még az égen is tul, a te szép szemembe,
Mint ha minden sugár es k abból eredne.

Es ha egy csillag mámorító lelkesedésbe hozza a költőt és nem költőt egyaránt, esoda-e, ha a csillagos ég csillagmilliárdjaival elragad, elbávol?

A szem csillaga a lélek tükre, az érzések összepontsítója, egy kis világ, — benne egyesül a szép a ruttal, a jóság és ártatlanság a fékezhetetlen szenvedélyvel, az ismeretes az ismeretlennel, a esend és béke az ellenállhatatlan örvényvel. Ezt tanulmányozni gyakran egy nap, egy óra, egy perc is elég — megérteni egy emberi élet kevés. Ez

a megmagyarázhatatlan titok az, mi vonz, mi leköt — s e titkot végtelenszer nagyobb mértékben egyesíti magában a csillagos ég. Hogy pedig a titokteljes mindig jobban és jobban felkelti az ember érdeklődését, azt bizonyíthatjuk t. kegyetek. — A csillagos ég e szerint, mint a titkok titka-egész embert kíván. — Valóban, a ki egyszer a csillagásatra adja magát, annak él, körülötte történhetik bármi, mást nem hall, nem lát, másról nem beszél, mint csillagairól. Példa erre Messier, egy híres csillagász, ki egymásután fedezte fel az addig még borzalmasnak tartott üstökösöket. Annyira lelkesült az ilyenmü kutatások iránt, hogy midőn Montagne csillagász fedezett fel egyszer, mialatt felesége meghalt, vesztése miatt vizsgálni jövő barátainak azt felelte: „En már 11-et fedeztem fel, kellett az, hogy ez a Montagne elkapja előlem a 12-iket?“ De miután figyelmeztették, hogy nem a csillag, de felesége miatti vesztését értették. „Ah igen! — mondá — igen jó asszony volt!“ aztán folytatta siránkozását üstököse felett. — Dobjon rá követ az, kit két csillag vizsgálása soha meg nem zavart. Jól-lehet mi is elfeledünk a két csillag mellett mindent, de társait azért nem feledjük el, hisz hányszor és mily lelkesedve mondjuk:

Jaj be fényes csillag ragyog az égen,
De fényesebb az én rózsám szememben.

Es ez a sok, ragyogó fényes csillag, mind meg annyi nap; ki tudja hány földről bámulják tündöklésüket a terem-mények milliárdjai, ki tudja hány földnek ad életet mind-egyik külön-külön? Számuk végtelen. Földünkön mi porszemek vagyunk, földünk pedig elenyésző a naprendszerben, és egész naprendszerünk porszem a világ mindenségében. — Pedig maga a nap is óriási földünkhöz képest, hogy elképzelhessék a kettő közti különbséget t. hölgyeim és uraim, csupán azt hozom fel, hogy ha a földet elhelyeznők a nap középpontjába, mint valamely kis magvat egy óriási gyümölcsben, a hold is (mely pedig 50000 mértföldnyire van tőlünk) keringhetne körülötte a nélkül hogy a nap felületét érintené. Sőt a hold pályájától még 45000 mértföldet kellene haladni, hogy a nap felületére lehessen érni. — Es repülünk most el képzeletben a hozzánk legközelebb eső álló csillagig, mely tőlünk elképzelhetetlen messziségben, 4 billió 440,000 millió mértföldnyire van. — A mi napunk egy kicsiny csillagoeska rangjára szállott alá, melyet alig vehetni ki a csillagok között. A föld és bolygók pedig az örök éjbe hanyatlanak alá. Egy új rendszerben vagyunk. Akármelyik csillaghoz közeledünk ismét új nap — meg új

birótól várni nem lehet, ám ismerjük el, hogy a fegyveres elégtétel kényszerű szükség. de sújtsa közmegegyezést azt, ki túlmegy a törvény határain, ki a végszükség által igazolt fegyvert akkor is kezébe ragadja, midőn a vélt sérelem megtorlására a törvény is elegendő.

De midőn a közvélemény — bár végolemzésében indokolhatóan — kivételes etetekre megengedi a párbajt, ugyanakkor felelősséget vállal arra nézve, hogy az önbíráskodás ezen eszköze méltatlan kezekbe ne kerüljön; hogy aprólékos szóvitatából eredő kifejezések, félreértések elintézése ne állíttassék fel élet-halál kérdéseül a véletlen elé.

E felelőség tudata társadalmunk tisztességes elemeiben meg van ugyan, de nincs alkalmazva. Pedig csakis ez volt volna megfélemezhető a becsületszenvelgők alkupásai. — Csak néhány példa ez állóvagoknak, hogy lássák, mint fordulnak el sárral, vérral bepiszkolt kezűktől a jobb érzésűek; miként igyekeznek szabadulni tőlük az erkölcsi társulatok: akkor a becsület nevében kiereszkolt botrányokat kerülni fogják annak korunkbeli állhősei is.

S hogy e tekintetben az ohajtott fordulat mielőbb bekövetkezzék, felajánljuk azon — szerény lapunkban már rég felvetett — eszmét, hogy alakíttassék társadalmunk seplőtlen jellemű tagjaiból egy becsületbíróóság, mely minden párbajügyet, midőn az bevégeztetett, vonja elbírálna alá; vizsgálja meg annak indító okait; s lett legyen az akár véres kiemelésű, akár csak nevetséges puffogatás, mondja ki a körülmények szerint bármelyik félre vagy mindkettőre nézve, hogy a vívott párbajt nem látván a végszükség által igazoltnak, a vívók és tanuik eljárását erkölcsi szempontból sem helyeselheti; vagy pedig mondja ki azt, hogy az elégtétel e neme a fenforgott esetben kikerülhetetlen volt. Egy ilyen ítélőszéke a nyilvánosságnak ha nem volna megalkotható, alkossák meg azt az erkölcsi társulatok saját kebelükben; ne vállaljanak közösséget olyanokkal, kik maguk a társulatok eszményi törekvéseit teszik pellengére, midőn az emberi nemesebb érzelmekből kivetkőzve, merényletet intéznek minden ellen, a mi léhaságuk előtt gyűlöletes.

Legyen valahára a párbaj ne minősítése a becsületnek, hanem végső védelmi eszköze, — még pedig nem a divat után szaladók zsákmányául oda dobva, hanem olyan férfiak kezében, a kiknek jellemtisztaságán foltot ejteni csak a hozzá hasonlók képesek.

Akkor nem lehet a becsület védelmét a botrányral egy színvonalra helyezni.

Szántó Miklós.

Levelezés.

Nagy-Nőcze. 1887. február hó.

A társadalom ereje — természeti erő. — Mint ilyen teremt a semmiből, alkot nagyot, magasztos, létesít fenségest, megtestesíti az érvést, a jót, természeti erejének ellenállhatatlan teljével küzd le az akadályokat, s emeli diadalmasan a nemes eszmének általa kitűzött zászlaját. — Mindig és mindenhol látják ezt, a hol csak ez ősz természeti

nap bolygóival — egész a végtelenségig. Szédítő gondolat! A világmindenség örök éjben van, csak pislogó mécses benne a napok. — E végtelen nap, e végtelen csillagsereg még Mars fiának is imponál. Belőlük kölesönöztek ki hatalmi jelvényeket. E hatalmi jelvények, legyen az arany, ezüst vagy posztó csillag, mindig van bizonyos bűvköre, valami varázsa itt a földön. — És e varázst fokozza a csillagok száma, rendje, miktől függ a rang és a köteles alattvalói tisztelet. — Ujonez népfelkelők — ezek a ti felkelő csillagjaitok. Valahányszor e csillagokra gondolok, mindig eszembe jut főhadnagy Strwzek legényének adott utasítása, kinek azon kérdésére: „Jelentem alásan főhadnagy ur, tessék nekem megmondani, hogy mennyivel nagyobb ur az ur Isten a mi kapitányunknál!” azt felelte: „Ostoba! csak annyival, a mennyivel több csillaga legyen.” Az Isten hatalmának fenséges nagyságát semmi körülírás nem fejezi ki megközelítőbben, mint e különben durva felvilágosítás.

Es e végtelen számú és elképzelhetetlen nagyságú csillagok között is vannak közvetítők, épen úgy, mint itt a földön a kávé-nénikék. A kik mindig tudják, hogy ez a két csillag kire mosolygott egy kicsit tüzesebben, miért hunyt ki könyzár között ragyogó fénye, miért lövel olykor vészes sugarakat. Különös, hogy külsőleg is van köztük hasonlóság. — Ha még nem látták az égi kávé-nénikéket (mert nyilvánosan nem szeretik magukat gyakran mutogatni, ámde úgy az égi, mint a földi csillagászok félvén nyelvüktől, nagyon ügyelnek, jöttüket előre jelzik) — alakjukról, tarajos fejkötőjükről, hosszú uszályokról könnyen felismerhetők. — A földön őket üstökösöknek nevezik. — Belső természetükre nézve még jobban hasonlítanak. Az üstökösök épen úgy közelednek mindig a legközelebb álló égi test felé, mint a hogy a kávé-nénikék annak malmára hajtják mindig a vizet, kinek a kávéját szűresölik. — Epen úgy vonza amazokat a legközelebb álló égi test, mint emezeket a kávé és a „jó hir.” — A hol csak valami bánat vagy öröm mutatkozik, ezek rögtön ott vannak tarajos fejkötőjükkel, az üstökösök is táplálékukat egy-egy szétroncsolt világ tetemeiből szedik. Es a mint az egyiknek vad futását anyagának ritkaságánál fogva megállítani nem képes vonzása által a leghatalmasabb égi test sem, épen úgy nem bírja feltartoztatni az egyszer megindult nyelvet — még egy friss, szállítható birnek hallása sem.

Bizonyára e kávé-nénikékre értette (igaz, hogy akkor még nem volt kávé) ama buzgó hittérítő Jézus feltámadá-

erő jelentkezik, helyes uton és kellő irányban működik. — Mert meghamisítani is lehet. Ekkor hatása átkos! Erejének egész vehemenciájával a hamis czélért küzd, félre vezetve bont és tör, feltorgat és megsemmisít. A leggyakrabban azonban nem tud érvényre jutni, az egyesek önző érdeke, féltékenysége és surlódása a közjó a társadalom ezimponáló erejét kifejlődési s működési nem engedi. — A társadalom hatalmas és áldásos erejének bálmulatra méltó hatása és meglepő példája a nagyörözei működvelő társulat. Ezek során át a jótékony czél érdekében kifejtett működése — hálára kötelező s tagjainak egyetértő munkálkodása, fáradozása — magasztos és követésre méltó.

A társadalmi erő e szép nyilvánulása, s imponans hatása legközvetlenebbül a társulat elnökönek, e társadalom vezetőjének Mihalik Dezsőnek érdeme, kiből a társulat minden egyes tagjának bizalma feltétlenül összpontosul, s kinek vezetése alatt a társulat a közjó érdekében el nem évülő érdemeket szerzett. Legutóbb farsang utolsó napján e működvelő társulat ismét egy szemképrázatos s e megye területén még nem rendezett fényes bohóczestélylyel lepte meg a közönséget. — A közönség nem is volt hiátlan: a bálterem és mellék helyiségei (daczára annak, hogy ez a megye legnagyobb bálterme) zsúfolásig telve voltak előkelő és díszes látogatókkal.

Az elegáns és elmésen összeállított meghívók alapján nagy volt a várakozás.

A rendezőség — mely a közelebbi és távoli vidék 40 vállalkozó és tevékeny tagját egyesíté — mindent elkövetett, hogy kedves vendégeik várakozásukban ne csalatkozzanak. — A különben díszes termet e bohóczestélyhez illően ékesíték fel. — A lépcsőházba a lépcső felé fényő galaxból türelt készítenék s azt lámpionokkal világíták meg. — A lámpion érdekes világa nyitánya volt azon bűvös jelenségnek, mely a terembe várakozott a szemlélőre. — A terembe lépve, a hullámzó tömeg kapta meg és sodorta magával. — Olyan édes kábulat fogta el az embert — nézett, nézett és még se látott. — Mintha lázas álma volna, oly hirtelen változott előtte a fenséges kép a hőbortossal, az eszményi a közönséggel. — Félrevonult, hogy láthasson. — A terem szögleteiben fényő lugasok voltak; — esendes és nyugadt helyek még most, épen alkalmasak ily szemlére. A falon óriás álarcok voltak, nevetve, vigyorgva, sirva mogorván néztek le a zajongó tömegre. — A karzatok szorongásig megteltek, feszült figyelemmel követték a tömeg mozgását. — Köröskörül nők és férfiak ültek és áltak jeleznek nélkül ugyan, de nem jelvény nélkül. Mindeniknek a fején korona, hegyes süveg, bohócz sipka, baglyot vagy kakast stb. ábrázló tréfás löveg volt, mert bohós jelvény nélkül a terembe senkit se bocsátottak be.

Nagy lármájukkal, élénk mozgásukkal, hőbortos ugatásaikkal fokozták az elévességet, csináltak a zürzavart, képviselték a humort a harlequinek, pajácok és clownok (Perjessy László, Malinák Aladár, Nagy Lajos, Dedinszky Gyula, Ascher István, Lovassy Sándor, Mokus Károly, Prékopa Gusztáv.) Kik a legkülönbözőbb öltözékben tarkították a látványos képet. — Ott voltak mindenütt s redetlenségükben rendszert követtek. — Ha ezen harlequinek, pajácok és clownok lármás comicus serege mestersegesen nem vonja magára első sorban a közfigyelmet, egy a becsületrend commandeurjának Mihalik Dezsőnek parasztdiszítésű fényes egyenruhája tette volna biztosan e hatást. Nem jelent meg álarcban, mert neki, mint a bohóczestély főrendezőjének ismeretesnek kellett lennie. — Sippelére a harlequinek, pajácok és clownok utat csináltak a tömegben s bevonult az olaszok festői szép csoportja. (Mihalik Dezsőné, Perjessy Lászlóné, Mokus Károlyné, Pour Ella, Molitöris Irén, Beel Gyula és Etele Gusztáv.) Repült a narancs és ezitrom az olaszok bájos kezeiből szerteszt, de megbabonázott gyümölcsök voltak azok, mert a levegőben szerte foszlottak s hullott belőlük a papír zápor, fehérré tette az egész termet. Szólt a dob és tambourin — csodálattal eltelve képeztek közöttük kört maguk a megbámult jelezmesek is. Alig végült e kedves csoport a többiek közé, egy új jelre keleti

sának azon magyarázatát, mely szerint azért jelent meg először asszonyok előtt, hogy feltámadásának híret, mindenfelé annál hamarabb megtudják. — Az égnek ezen hírvívői, nem százával, nem ezrével kóborolják be a világ mindenébe, és nem volt tulhajtás a mélytudomány Keplernek felelete, midőn kérdezték tőle hány üstökös van az égen. „Annyi, a mennyi hal az Óceában.” — felelé.

Ha azt tudta volna, akkor ijedt volna csak meg László a Lumpácziusban, hogy e mesés számú kóborló közül valamelyik csakugyan betűti a világ közepit.

Igaz ugyan, hogy az emberiség emlékezete óta ily esemény még nem fordult elő; csak uszályával érintett minket 1861. június 30-án az azon évi szép üstökös. Az emberek azon éjelen is ép oly esendesen és nyugodtan aludtak, mint máskor. — Csak egy angol csillagász virasztott, észlelvén az eget, ezt írta jegyzőkönyvébe: „Szokatlan világosság, sárgás fényözdes, melyet éjszakai fénynek tartottam, de mely e napon nem volt észlelhető.” — De hát tulajdonképen mik is azok az üstökösök? kérdik tőlem. Legnagyobb részük egy felette ritka ködnemű tömeg, melynek magva szilárd halmazállapotú is lehet.

Beszéljen helyettem Flammarion: „Az üstökösök nagyon különféle eredetűek lehetnek. Némelyek talán ködök, melyeket utjában talál s magához ragad a nap, mások csomags helmazok, melyek a nap tájára érkeznek, ismét mások valamely csillagon végbemenő hatalmas kilövellés eredményei, sőt lehetnek olyanok is, melyek egy szétzállott világnak képezik roncsait, eseltalanul rohanván az örök éjben, míg az új vonzás meg nem kapja utjokban, s az élet olvasztó tegegyébe nem dobja őket. — Minden annak feltételezésére jogosít fel, hogy a millió számban tönkre ment világnak hajóromjai fel és alá vannak szórva a világon s mint gazdátlan hajók nem tudják megfutni pályájukat a hajótörés veszélye nélkül. — Ámbár e hajóromok nem találomra kóborognak, hanem szabályos pályakon, de minden vonzásnak engednek, utjokban folyton háborítatnak. — Rendesen minden üstökös három részből áll: a magból, az azt körülvevő ködnemű hajzából és uszályából. — De mint a kávé-nénikéknek sohasom kell egészen hinni, épen úgy az üstökösöknek sem. — Mert míg az egyik 3—4 uszályt cipel maga után, addig a másik egész egyszerűen uszály nélkül jelenik meg; míg az egyiknek uszálya alig látszik arasznyi-nak, addig a másiknak sleppje beborítja az egész égboltozat felét. — Sőt mi több, elárulom, de kérem, el ne mondják, betett fogakat is visel. Ezt — mint nagyon természete-

nyben és díszben jelent meg egy török basa, elragadóan szép udvarával. — Az aranytól csillogó odaliskok, a deli termétű bégek és az elmaradhatatlan rabszolga sereg, gyöngyöri képet nyújtottak. Hogy a kép teljesebb legyen gyermekek egészítették ki, a kelet 'szép' ruházatában. (Ligeti Adolfné, Halasi Irén, Kiss Jenőné, Nagy Juliska, Kiss Jenő, Lux János, Szolgovits Ferencz, Lahner György, Allender Frigyes, Bokor Rezső, Antalik János, Ligeti Olga, ifj. Mihalik Dezső, Bosko Jenő, Ligeti Oszár képeztek a török csoportot.)

Ezt a komédiások „trouper“-ja követte (Schmid Arthur, Csaszkoézy Károly, Okolicsányi Lajos, Kolbenhayer.) Eredeti élethű comicus alakok. — A bohóság általok és bennök érte el tetőpontját. — Nagy képe' czipetek elől, melyek Nagy-Rőcze város híres petroleum kutjának története volt feltüntetve 9 képen. — Vezetőjük (Schmid Arthur) a legcomikusabb jodirozással kezdte mondani a magyarázatot, mit követői pukkadásig való hanggal utánoztak. Kár s a bohóczestélyre nagy veszteség, hogy a nagy terem és a nyugtalankodó tömeg miatt végig el nem mondhatták e minden tekintetben kitünő és találó tréfát. — Egyszerre süketítő zaj támadt a teremben, 12 kéményepro rohant be rettenetesen bigophonozva, magyar, német dalokat fuja járuk körül élénk tetszés és derűtség közt a termet s aztán hirtelen eltűnnek. — A csoportok e káprázatos felvonulása alatt nem maradt idő az egyes jelmezeket megfigyelni. Pedig annyi szép masz! Mennyi költészet! Mennyi próza! Ime itt egy paraszt asszony czipel, hogy majd megszabad, egy hőbortos angolt, ki kedélyesen olvas a parasztasszony hátán lévő báti kosárban ülve — s a viláért fel nem tekintene. — Azt mondják, hogy az angol és a parasztasszony egy személy volt (Przsiszlaszky Adolf.) — kitünő jelmez bálmulatos alakítás.

Majd egy-két, sőt három karesu postagalamb (Sziift Anna, Bahéry Irén, Tóth Irén) köti le az embert, ugy szeretne velök együtt repülni tova. Ha le nem bűténé a Hókirályné (Vaniek Mariska) zuzmarájával, s nem felejteté el a Jégkirályné (Latinak Lenke) lángoló tekintetével ellentétben álló jégkristályllyal ékített ruhájával. — Fájdalom, azonban e kedves képek után egy rut kerül előmbre, egy bo-szorkány (Vaniek Gyula), s már-már ott hagyám a termet, ha egy kedves paraszt menyecske (Gaszner Imréné) nyájias mosolygásával vissza nem tartana. — Egymásután jelennek meg aztán a legtavolabbi vidék népei. Először az orosz leány (Hoyrovsky k. a.) esábitgatott, s ha nem jó a leuge normandi nő (Erpf Irma), aligha meg nem bódít, az oroszok iránti minden gyűlöletem mellett. — Majd egy eszményi szép görög nő (Csaszkoézy Károlyné) jelent meg, s a délvidek feledtette az északit. De hogy magyarságomat el ne feledjem, a kaczkiás magyar menyecskek (Rőczy Istvánné, Halasi Gyuláné, Nandrássy Gusztávné) és különösen a tüzesen esábitó szép cigányleányok (Nagy Lajosné, Erpf Angela, Greiner Hugóné) emlékeztettek s tántoríthatatlanul lekötöttek. — A tirolok is (Pfohb és Nandrássy) eljöttek megbámulni a bohóczestélyt, s látszott rajtuk, hogy jól mulattak. Sőt egy „spleen“-es angol (Mander Albin) élénk kedélyes tánca mindenkinek feltűnt. Hiába, a csárdás villanyozólag hat. — Egy karesu skót (Pleuzner Andor) s a egy kövér zuáv (Matusch Endre) összejeve a világ két sarkairól, itt adtak egymásnak találkát. — De ime mily jelenés! Az Európának is imponáló Germánia (Dedinszky Gyuláné) teljes díszében áll előttünk. Mindenki meghajlik előtte, csak az elszázi nő (Heinecz Frigyesné) nem, kit szívo másúvé vonz. — Az ó-kor is képviseltette magát, még pedig egy szerencsésen, egy megnyerő római hős személyében (Hrenesik Ida). — A történeti alakok sem hagytak eserbe, a fenséges Mária Therezia (Bárdossy Pálné) is leereszkedett hozzánk. Partolta a művészetet, különösen a zenét (Ferdinandy Gizella) és a festészetet (Beel k. a.) — A színészet elegans képviselője Lohengrin (Heinecz Frigyes) egy kecses sobrette (Scholz Frigyesné) társaságában jelent meg. — A híres szeretetreméltó hordozója is ott volt egy kis postás-szemé-

tes — fejében hordja. Azonban felette rossz fogorvosok lakanak az éjben, mert a fogsor egyes darabjai néha záporként hullanak. Es mi a leeső darabokat bálmulattal szemléljük, elragadtatásunkban esodálni is megfélekedzünk. — Drága gyöngyöknek, égi gyémántoknak véljük — szinte fáj szívünk, hogy elhagyja az eget. — Szegény csillagász! az üstökös helyett őt vádoljuk, mikor egész határozottsággal reabizonyítjuk hogy:

A csillagász jól vigyázni nem tudott, Es az égről egy szép csillag lefutott.

Pedig jogtalanul vádoljunk! Ez neki azonban nem fájhat!

A költőnek szabad földiesérni a földet az éggel. Mi pedig érezhetünk a költővel. S a mikor egy csillag — melyben egész mennyországnak volt — itt hagy minket, nem bánjuk akkor, ha az egész mennyország minden csillagával reánk is szakad. — Hibáztatunk akkor eget, földet, hibáztatunk akkor mindent és mindenkit. — Pedig fájdalom! megtörténik, mert mi mindnyájan hulló csillagok vagyunk. Valamint a földi hullócsillagok közt vannak nagyok és kicsik, kövérek és soványak, mosolygók és kesergők, hajasak és kopaszok, ép oly különfélék az égi hulló csillagok is. Közük az a lényeges különbség, hogy amazok husból, emezek pedig vasból vannak. — Legtöbbszörre a végeredmény is ugyanaz. A hullócsillagok a föld vonzása következtében óriási sebességgel rohannak a föld felé és esések közben a levegőben való surlódásuk következtében megtüzesednek, elégnék s legfőképpen egy kis vaspör bizonyítja létezésüket.

Nem por és hamu lesz-e belőlünk is? — A hulló csillagok feltűnése oly gyakori, hogy nincs t. hallgatóim közül csak egy is, ki ilyet ne látott volna. Sokkal élvezetesebb egy nagy meteor lehullása, mely mint egy izzó tűzgolyó hasítja ketté a levegőt s gyakran ágyudördüléshez hasonló morajjal pattan szét ezer meg ezer izzó szilánkra, mint egy bűvös tűzijáték, — aztán megsemmisül. Ne higyenek különben t. hölgyeim és uraim még az égieknek sem feltétlenül, azok is megtanulták tőlünk, többet mutatni, mint a mennyit érnek.

A hulló csillag sem csillag, csak rövid pályafutásban tetszeleg magának azzal, nem szikrázó gyémánt, csak közönséges vas, olyan a milyen felolvasó vagyok én. Hogy nekem, egy kicsike hulló csillagnak, a vakító meteor helyét kellett elfoglalnom — az nem egyedül az én hibám. — Hogy pedig mennyire teljesítettem kötelességemet, azt t. hölgyeim és uraim! kegyetek vannak hivatva megítélni.

Perjessy László.

lyében (Jaezko Hermin). — Istennőtől (Szaesky Antal) és tündértől (Ungvári Imre) egyaránt hordta szét a hirt, közölte a földi nagy számu dominókkal (Gerzso Angela, Tóth Eadréné, Manner Albinné, Fleischacker Leoné, Boezko Danielné, Bender Lajosné, Kubinyi Pálné.)

Míg egy matröz (Kochen Valdemár) nagy gyönyörűséggel szemlélte a három zöld békát (Ligeti Adolf, Okolicsányi Gusztáv és Poek István), addig a régiséggyűjtő (Sehmer János) minden érdeklődés nélkül ment el e valóban feltűnő alakok mellett, földre szegzett szemekkel a régiségeket keresve, vagy egy-egy villogó ékszer után futott. — Az öltözetek, a costumok fejlődésének érdekes példányát szolgáltatta egy Rocooco (Lovassy Sándorné) és egy Barooco costum (Amler Antal). — A növényvilág legszeretreméltóbb egyedei: az örökké zöld, éditő fenyő (Schmid Arthurné), a kedves vadrózsa (Gerzso Emília) és a sugar napraforgó (Reuss Aranka) voltak képviselve, körülöttük repkedett folyton a himes szárnyu lepke (Terlik Alajos). Ott tépelődött a „szeret nem szeret“ (Pour Ida) szerény, de bájos virágcska is pedig meg lehet győződve, hogy őt mindenki szereti. — A virágok társaságából hogy maradhatnának el a virágárus leányok (Berder Margit, Ferdinandy Ilona), ezek a narancsárus leánnyal (Eseghy Erzsike) a vereskereszt-egylet részére igen szép eredménnyel gyűjtöttek. — Hogy az éj is napallá változzék, Lukovits Ilona gondoskodott róla, képviselte a „nappal és éjjel.“ A mesék országból „Rothkäppchen“ (Heirovszky), a régi francia időkbeli pedig egy „Bergère“ (Vaniék Berta) jelent meg. — Ki tudná azonban felsorolni a mindenféle nemzetiségű, foglalkozásu, eszményített és humoros jelmezeket. Ha száz szemmel nézett volna is az ember, lehetetlen, hogy e nagy tömegben és mozgalomban egy jó részt el ne szalasztott volna.

A teremben levő élénkséggel vetekedő eleven élet volt a mellékhelyiségekben is. A kaszinó nagy terme áruca-sarokká alakították át. — Középen a keleti fényűző kiállított török sátorban a török csoport bájos odaliskjái alig győzték kiszolgálni a théat, fekete kávét és szivarokat kérő közönséget. Jobbra az olaszok csinos sátra habzó pezsgőjével, hevítő aszujával, édes liqueurjeivel, hűsítő narancsaival s italaival csalogatta a szemlélőket, s a szeretetreméltó olasz nők oly kezesel tudták kinalni áruikat, hogy lehetetlen volt ellenállni. Balra a magyar sátorban a műkedvelő társulat tagjai által böközűen összerakott izletes hideg sülteteket, sajtotaxát s lelkesítő piros bort szolgáltattak ki a magyar csoport kedves hölgyei. — Az oda tóduló vevők nagy tömegének felette kiesiny volt a helyiség. Pedig e sátor volt a központja a mulatni vágyók seregének s vendégei mindig a legélénkebb, legkedélyesebb és legzajosabb csoportokat képezték.

Míg itt a jótékony ezél érdekében tették lapossá a duzzadt erszényeket, addig a teremben a jókedv tetőfokát érték el. — Az első négyest 72 pár táncolta. A rendezőség minden négyest más és más costumban rendezett. Szünóra után minden hölgy ez estély emlékeül a rendezőségtől egy „feher“ s egy virágcsokrot kapott, a férfiak pedig ez estélyen szerzett érdemeik kitüntetésül az aranygyapjas rend, szent István rend, becsületrend nagy szalagját, illetve keresztjét kapták. — A bál reggeli 8 óráig tartott, csaknem kiesápongó jókedv mellett. — A díszes vendégkoszoru élén Hámos László és bájos neje, Szentiványi Árpád képviselőnk, Borbély Lajos, a rimamurány-salgótarjani vasmű-egyesület vezérigazgatója álltak. A garamvölgye nagy számmal volt képviselve, szintugy a szomszéd Jolsva városa, melynek lelkes közönsége a jótékony ezél érdekében feledni kezdi a mulat. A versengés helyett a nagy tetteket létrehozó egyetértés teljes létrejött csak idő kérdése. — A velünk együtt érő Vashegy, mint mindig, ugy most is teljes számban jelent meg. — Képviselet volt különben Tiszolez, Rimaszombat, a Sajóvölgye, Csetnek, Szarazvölgy, Balogvölgye, Füleik, sőt Salgótarján is. — A bevétel 603 fit volt, melyből a kiadást leszámítva, maradt tisztán 133 fit, azonfelül a vöröskereszt-egylet javára befolyt még 14 fit. — Még sok ily, nagyszerű mulatságot várunk a nagyörözei műkedvelő társulattól, s annak lelkes vezérével. Mihalik Dezsőtől a közjó és a magyarság érdekében. Klio.

Közönség köréből.*)

Az elégtétel.

Kivonat

a rimaszombati egyesült prot. gymnasium igazgató-választmányának Rimaszombatban az 1887. évi márczius hó 2-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyvéből.

Jelenvoltak: Dapsy Vilmos ig. vál. elnök, Csider Károly, Baksay István, Glauf Pál, Terhes Pál, Instifórisz Endre, Molnár József ig. vál. tagok.

1. Elnök Dapsy Vilmos jelenti, hogy Bodor István tanár ur a Náráy helybeli nyomdatulajdonos által rajta elkövetett véletlen és méltatlan megtámadást bejelenti, — előadja részletesen az előzményeket, — s eljárása elbírálását kéri; ezzel kapcsolatosan jelenti azt is, hogy Náráy J. A. helybeli nyomdász is tudatja vele mai napon hozzá intézett levélben, miszerint Bodor István helybeli főgymnasiumi tanár urat tegnap a város piacznán tettelesen bántalmazta azért, mert egy rajta elkövetett sértésért neki elégtételt nem adott. — s bejelenti azt is, hogy ezen erőszakos megtámadást a gymnasium felett álló hatóságokkal is közölte; nem említi azonban, hogy miből állott ezen sértés, mely miatt Bodor tanár urtól elégtételt kért.

Az egy. prot. gymnasium igazgató-választmányá méltatlankodással veszi az előadott eseményt tudomásul. — Nem lévén említve a sérelem minősége, — melyet állítólag Bodor tanár ur elkövetett: ellenében semminemű intézkedés megtételére magát indítatva nem érzi; s azon tény miatt, hogy Bodor tanár ur, — mint tanár, — a párvadala való kibívatást el nem fogadja: őt semmi tekintetben kedvezőtlenül el nem itéli, — abban hibát teljességgel nem lát; nem lát különösen semmi okot arra, hogy Bodor István tanár ur a gymnasiumban tanári hivatását akadálytalanul tovább ne folytassa, annyival is inkább, mert a bejelentett esemény — az igazgató-választmány meggyőződése szerint — Bodor István tanár ur er-

kölesli jellemén, a tisztességen és közbeesülésen, — melyben eddig a társadalom őt, méltán kiérdemelve, részesítette, — semmi legkisebb esorbát nem ejtett.

Ezen jegyzőkönyv Bodor István tanár urnak saját igazolása ezéjából — esetleg nyilvánosság előtt is — kiadatik.

K. m. f.

Jegyzette:

Molnár József, mint ez alkalomra felkért jegyző.

Kiadják Rimaszombat 1887. márczius hó 3-án.

Dapsy Vilmos, ig. vál. elnök,

Molnár József, ig. vál. helyettes jegyző.

Nyilatkozat.

A főgymnasiumi ifjuság, mélyen érezvén a szeretett tanárján elkövetett méltatlanságot, elhatározta, hogy részvétét, rendületlen bizalmát, szeretetét és tiszteletét nyilvánosan — fáklyás zene által — is ki fogja fejezni.

Szeretett tanárunk azonban, ki ismert nemes jelleménél fogva többre becsüli tanítványainak szeliden nyilvánuló, mint tüntető részvétét, szombaton ezen nyílt levelet intézte az ifjusághoz, melynek közzétételét saját igazolásunkra, a közönség iránti tiszteletből, melynek a mozgalomról tudomása volt, kötelességünknek tartottunk:

„Nyílt levél a főgymnasium növendékeihez.

Nemes ifjak!

Önök. — kik engem igen jól ismernek, — tudják azt, hogy kettőnek nem vagyok barátja. t. i. a koporsóra helyezett koszorúnak, s a fényárban uszó sirhalomnak.

Az elsőnek nem, mert a valódi elismerés szerintem olyan, mint a kopár szikla, melyen fá s virág nem nő; koronájára, — mert földi kezek nem érik el, — koszuuk nem helyezhetők, de . . . örök. A másodiknak pedig azért nem, mert a valódi részvét sohasem tetszelgő, sohasem tüntető. — Olyan ez, mint a harmatepp, mely égi tisztaságban ragyog a fűszalakon, a virág levelein, de felüdti azokat; azonban, ha nagyon sok gyűl össze, földre hull, — s égi tisztasága oda van.

Önök, midőn a sajnos eset után. — előljárom itéletének alapján — körükbe léptem, szelid kifejezést adtak irántam nyilvánuló osztatlan szeretetüknek, részvétüknek és tiszteletüknek. Zajtalan volt ez, de tiszta, mint harmatepp, mely csakmost szállt alá az égből; s gyógyító hatása nagy, mert a seb nem sajog, a fájdalom nem éget egy többé.

Azokban Önök — mint hallom — tiszta érzelmük ifjni lelkesedését követve, e részvétnek tüntetőleg is kifejezést akarnak adni. — Nekem érdemem nincs, mert a kötelesség teljesítése még nem az, — így e részben tüntetés tárgya nem lehetek; a részvét — melynek Önök eddig az iskola falai között oly meghatóan adtak kifejezést, — nekem teljesen elég: ennek következtében, hogy semmi másnemű tüntetésnek tárgya ne legyen, a városból ma délután eltávozom, s csak akkor térjenek vissza, midőn értesülök, hogy minden további tüntetésről teljesen lemondanak.

Rimaszombat, 1887. márczius 5.

Bodor István.

Az ifjuság tehát szeretve tisztelt tanárjának szívből eredő kérését magáévá téve, szádékától elállott. A tanuló ifjuság nevében: a VIII. osztály.

Hírek és vegyesek.

Hymen. A múlt hó 28-án jegyezte el Bélik Iván ifju löldbirtokos Hanván Hanvay Zoltán ur kedves, széplelkű és nagy műveltségű leányát, Erzsike kisasszonyt. — Ismerve az ifju jegyesek szép lelki tulajdonait, szívünk-ből ohajtjuk, hogy a szeretet, béke, áldás és megelégedés angyalai örökjének boldogságuk felett, s legyenek kísérő társaik egész életükben!

Nemzeti ünnepélyt rendeznek Simoni község polgárai, az ottani olvasó- és dalegylet közreműködése mellett e hó 15-én, azon napnak emlékére, melyen a „Szabadság, testvériség, egyenlőség“ szavának harsajva új életre, egyesülésre hivta hazánk minden gyermekét. Simoni község lakói minden évben kibontják e napon azt az „1848“ feliratu zászlót, mely dícsőséges napokra emlékeztetve, évről-évre tanuja a legtisztább hazafiai lelkesedésnek. Simoni és a hozzá hasonló községek ilyen ünnepélyek alkalmával méltán számíthatnak az általános figyelemre, sőt személyes részvételre is, legalább azok részéről, kiket a távolság vagy más akadály attól vissza nem tarthat. — Nagyon ohajtandó, hogy ez ünnepély közel s távolba kiható legyen, anyagi eredménye pedig tetemesen gyarapítsa a simonii népkönyvtárt. Különben ez utóbbi eredmény annál bizonyosabb, mert az ünnepélyt táncmulatság fogja követni, mely az ünnepi sorrend után, esti 7 órakor veendi kezdetét. — Mi annál örömebb üdvözöljük e mozgalmat, mert legkedvezőbb alkalmul kínálkozik arra, hogy a nép újabb és maradandó jelét adja hazafiságának. És Simoni község lakói még soha sem zárkóztak el a határaikon túl terjedő nemzeti ezélok elől sem. — Ajánljuk figyelmükbe a „Gömörmezei magyar közművelődési egyesület“ azon vidékre terjedő körének megalakítását, mely ezuttal áldozatot sem kíván, mivel esupán szervezkednie kellene. Hassanak oda, hogy e szervezkedés ne városson már magára sokáig, s övék leund az érdem, ha ama kör nemesak papiron létezik, de áldásos működésével is támasza lesz az egyesületnek.

Nagy felháborodást okozott városunkszerte az a támadás, melyet Náráy J. A. helybeli nyomdász. Bodor István. főiskolánk tanára ellen elkövetett, még pedig előre megfontolva oly indokból, melyet, tekintettel a bántalmazott felé — nyilvános közhasznu működése folytán — irányuló közbeesülésre, állására, korára és gyöngö alkotására is, annál kevésbé tarthatunk igazoltnak, mert a tisztesség legkedvetlenebb fogalmát szerint sem engedhető meg az, hogy bármiféle sérelem ekképen legyen kiegyenlíthető. — Lapunk más helyén (lásd a jegyzőkönyvi kivonatot) ez eset közölve lévén, — s mivel hisszük, hogy a midőn ez ebből

kifolyólag a bántalmazott tanár iránti esorbítatlan tiszteletünknek, becsülésünknek kifejezést adunk, ezt ugy városunk, mint lapunk olvasóközönsége is magáévá teszi — a bírói ítélet előtt tartózkodunk ennek minden további méltatásától.

Ablakbeverés. Ez is ritka, máskor nyugodt városunkban, — de, elég rosszul, mégtörtént e hó 4-ik napján esti 8 1/2 órakor, bezuzatván — mint halljuk — nehéz kövekkel a Náráy J. A. üzleti helyiségének és lakásának ablakai. Az erőszakoskodást, melynek ezéja csak a bosszu, határozottan kárhözhatjuk, a „tettesek“ — állítólag — tanulóknak, de lehetetlen föltennünk, hogy ilyesmire tanuló ifjak vállalkozzanak, nem is lenne hozzájuk méltó eselekedet, midőn a tanárunknak adandó erkölcsi elégtétel iránt már a főiskola falain kívül. — a közönség körében is — mozgalom indult. Nekik egynei több, semmiesetre sem kifogásolható eszközök állanak rendelkezésükre. Mi pedig egész tisztelettel kérjük a rendőrséget, hogy a „zavargások“ ellen tegyen szigoru megelőző intézkedéseket, kérjük ezt maguk a tanulók is, hogy a „diák“ névvel senki se élhessen vissza.

A helybeli takarékpénztár ez évi február hó 23-ik napján tartott közgyűlése egyuttal örömmünepély volt azon alkalmából, hogy ez intézet immár 25 ik évét töltötte be fennállásának és valóban áldásos működésének. — Az alább felsorolt adatok ugy a legközelebbi év üzleti eredményéről, mint maga az intézet által szellemi s erkölcsi ezélok érdekében is kifejtett működéséről oly fényes képet nyújtanak, hogy azzal nemesak a részvényesek lehetnek megelégedve, de a feléje irányuló közbizalom terjesztésére — minden, különben teljesen kiérdemelt dícséret nélkül is — a tegalkalmasabb. Öszintén kívánunk szerencsét az intézetnek általában, különösen vezérő férfainak az örömmünephez, ohajtva, hogy közhasznos működésük alatt ezen intézet folyton emelkedjék. — Ime az adatok: Forgalmom volt 2,917,997 frt 57 kr., összes betét 1,344,108 frt 62 kr., évi tiszta nyereség 31,141 frt 06 kr. Ez utóbbiból kifizettetik: osztalék fejében részvényenket 20 frt; a tisztai nyugdíjalaphoz 430 frt 36 kr. (ezen nyugdíjalap most már 15,308 frt 13 kr.). Hudoba Samu pénztárnoknak külön jubiláris ajándék fejében 750 frt. A többi kezelő tisztviselőnek jubiláris emlékül fizetése emeltetik, még pedig a Káposztás József és Lengyel Samu könyvvivőkö külön 150—150 frt, a Lőrinczy György könyvvivőkö 100 frttal. Ezenkívül rendes évi jutalomképen kaptak Hudoba Samu 250 frt, Káposztás József 150 frt, Lengyel Samu 150 frt, és Lőrinczy György könyvvivők 100 frtot Sallay Mihály szolga 50 frtot. Adományok: Gymnasiumnak 300 frt, táptintézetének 20 frt, tanári nyugdíjalapjának 50 frt; kisededővő intézetnek 30 frt, szegények intézetének 50 frt, a községi-iskola könyvtára gyarapítására 20 frt, a rimaszombati dalárdának 20 frt, az iparos iskolának 100 frt, a rimaszombati iparos segédek önképző- és segélyegyletének 10 frt, a megyei nemzeti pénztárnak 20 frt, a gömörmezei közművelődési-egyesület rimaszombati körének 30 frt, a rimaszombati és vidéki nőegyletnek 30 frt; évközben jótékony ezélokra apró összgekben kiadatot 215 frt 70 kr., a lefolyt 25 év alatt pedig jótékony ezélokra adományoztatott összesen 17,791 frt 90 kr., azaz tizenhét-ezerhét-százkilenczvenegy forint kilenczven krajczár. Az igazgatóságba új tagnak (Lengyel Andor helyére) Terhes Pál. A felügyelő-bizottságba (Terhes Pal helyére) Szabó József Kozma választato t be.

A jánosii dal- és olvasó-egylet részéről következő sorok közlésére kértünk fel: A jánosii dal- és olvasó-egylet által február 27-én megtartott táncmulatság alkalmával felülfizettek: Török Bilit 5 frt, Buró Nyáry Sándor 4 frt, Borbély László 3 frt, Sárközy Gyula 3 frt, Ruszkay Gyula 2 frt 60 kr., Mihalik Ilona és vendégei 1 frt 20 kr., Csider Károly, Lenkey Istvánné, Wahlner Matild, Stech Kálmán, Tóthi György, Rajzingerne asszony, Györy Danielné, Pongrácz Ernő, Pongrácz Bilit, Pongrácz Kornél, Pálkovács Miklós és Kohn Adolf 1—1 frt, Tőök Sándor 70 kr., Simon Erzsé, Keszler Antal, Vályi Laura, Vályi Ilona, Fáy Gedeon 60—60 kr., Hrády igazgató, Grasselli tanár, Kodolányi tanár, Kasza Ferencz, Villax Ferencz, Balahy Sándor, Villax Dezső, Valenta A., Békesy Elek, Nemes Miklós, N. N., Demeczky Béla, Hrebendá Gyula, x. y., Gedeon Lajos, Nagy Béla, Varga József, Samu Mihály, Molnár József, Sándor Szilárd, Hrabovszky István, Talhammer J., Szőke Miklós, Turóczy István, István Jozsef, Szipák István, Samu István, Eva István, Turóczy Miklós, Bódi József, Ujházy Kálmán, István Janos, Borger József, Buzágh János, Szabó József, Voticzky János és Voticzky Sándor 20—20 krt. Facsinai József 80 kr. — Fogadják mindyanian a nemes ezél érdekében tanusított szives áldozatkésztségükért a dal- és olvasóegylet leghálásabb köszönetét.

A likéri és nyustyai kohótelepek önkényes tüzoltó-egylete múlt hó 20-án igen sikerült és a tüzoltó-alap javára szép jövedelmet hozó mulatságot rendezett. Felülfizetések történtek a következő urak részéről: Minich Károly 3 frt 50 kr., Fáy Gyula 3 frt, Röech Frigyes 1 frt 50 kr., Adriány Ernő, Klaniczay László 1—1 frt, Birstingel Aurél, Friedrich Károly, Glózer János, Litke Lipót, Mersits János, Pápay András, Qualin Ferenc, Rőczey Daniel, dr. Scheiler Károly, Schiektauz Ferencz, Zsorna Károly 50—50 kr.

A panasz, melyre közelebbi számunkban utalánk, azon rendtelenség ellen irányul, mely külső vásártérünkön, a f. évi február hó 23. 24. napján megtartott országos-pótvásár alkalmával tapasztalható volt. A bérő urak ugyan is, pusztán takarékosaságból, a helypénz beszedéséhez nem alkalmaztak annyi erőt, amennyi szükséges lett volna, s e miatt a vásárosok, szekerek, barmok olyan torlódása állott elő, az ilyen alkalomra szük országuton, hogy a leghidegebb verűek türelmét is nehéz kísérletnek tette ki a hosszas várakozas. — Ez a torlódás természetesen megnehezítette a „ezé-dukások“ dolgát, mely nehézségen azután ugy vélték alaposan segíthetni, hogy ami „cifra“ kifejezés csak van a káromlók szótárában, azt mind azokra szórták, kiknek pénzt visszaadni, vagy váltani kellett. — Hát bizony a közönség, még sem épen az a fejős tehén, melyet bántalmazni szabad még akkor is, mikor elég türelmesen leadja a „tejet“. — Egy kissé jobb bánásra lenne érdemes, sőt talán meg is követhető, hogy párförintnyi „többlet“ aran biztosítassék ilyenkor akadálytalan közlekedése is, különösen meglegyen kimélve minden vásáros atól, hogy szitkok és káromlásokkal ingereltessék. — Nem állítjuk, hogy a bérőkre alkalmazottakat feljogosították, de ők a felelősek; személyzetük száma kevés lévén a vásár látogatottságához képest, ezivódások, ingerült viták, sőt dulakodások keserítik a tő-

*) E rovat alatti felszólalásokat díjtalanul közöljük de a felelőség a beküldőt terheli.

pet. E kellemetlenségek igen „olesón“ kikerülhetők s reméljük is, hogy vagy a bírők, vagy a hatóság részéről történik valami intézkedés.

Hivatalos közlemények.

Gömörmege alispánjától.

Hirdetmény.

2441. sz. Törvényhatóságunk rendes tavaszi közgyűlésének határnapja főispán úr ő melleségével egyetértve, folyó évi március hó 30 ik és következő napjainak délelőtti 10 órájára kitűzve, midőn erről a közönség ezennel értesítettik, és a megyebizottsági tagok személyes megjelenésre tisztelettel felkértemek, egyidejűleg közudomásra hozatik, hogy a gyűlés főbb tárgyait a halálzás által megürült árvászeki önközi állomásnak választás utáni betöltése, és esetleg a választás folytán megürülhető egyéb tisztai állásoknak választás utáni betöltése, továbbá az évi számadások megvizsgálása, a közmunka beosztás és egyéb közfontosságú ügyek elintézése képezendik.

Rimaszombat, 1887. március hó 4-én.

Alispán helyett: **Ujházy**, főjegyző.

Gömörmege alispánjától.

Figyelmeztetés.

A megye területén lévő vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosaihoz.

Tekintettel arra, hogy a vízi művek és vízhasználati jogosítványok az 1885. XXIII. t. cz. 181. §-a értelmében vízi könyvbe bejegyzendők; s tekintettel arra, hogy ezen bejegyzések magánjogi szempontból fellettel fontos, es horderejében messze menő következménnyel bírnak, — egyrészt az egyöntetű eljárás biztosítása, másrészt pedig az érdeklött birtokosok könnyebb tájékoztatása végett, — kapcsolatosan a folyó évi január hó 7-én 351. sz. a. kibocsátott, és a törvény intézkedésének megfelelőleg szabályszerűen közhírré tett hirdetésmennel, — következőket kívánom még a megye területén lévő vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosainak tudomására hozni:

1. Minden vízi műre vagy vízhasználati jogosítványra külön teendő a bejelentés.

2. Az alispáni hivatalhoz intézendő kérvényhez esatolandó az engedély-okmány eredetben, vagy hitelesített másolatban; vagy a 20 évi használatot igazoló, a vízmű minőségét, telekkönyvi számát kitüntető községi bizonyítvány.

3. Ezen bejelentés szükséges minden vízhasználat és jogosítványra, t. i. olvasztók, hámorok, malmok, gyárak, rézöntők, kallók, esertörők, fűrészmalmok, vízvezetékek, fűrdők, juh-usztatók, juhmosók, rétöntözők, s általában minden vízjogosítványokra, — habár jelenleg működésök szünetelne is.

4. A bejelentés, mint az a f. évi 351. számú hirdetésmennel megállapítva van, folyó évi május hó 8-ig eszközlendő.

5. A beadványok és bizonyítványok bélyegmentesek.

6. Oly esetekben, a hol a víz tulajdon és vízhasználat (p. o. census mellett) két külön személyt illet, a felek érdekében ezélszerű, ha a bejelentés együttesen történik, — ha azonban a bejelentés külön tételnék, — a szolgálmi viszony mindenesetre kiemelendő.

A mi a kérvény formáját és tartalmát illeti, ugyan csak a ezélszerűség szempontjából, hogy a vízi könyvbe a bejegyzés minden fennakadás nélkül pontosan fogantatható legyen, a következő forma ajánlatik:

„Tekintetes alispáni hivatal!

A vízjogról szóló 1885. XXIII. t. cz. 189. §-a értelmében van szerenésém jelenteni, hogy ezen megye-beli községben a patak vizén, a régi jogot igazoló, ide a) alatt esatolt községi bizonyítvány szerint vízi műnek szolgáló. — szolgálkumal össze nem kötött (v. összekötött) — és a községi 45. számú tjkben 33. hrsz. alatti ingatlansághoz tartozó vízjogot én (mi) alóírott bírom, a nélkül, hogy az mások jogait sértene vagy károsnak bizonyult volna. Midőn ezen vízi műnek vázrajzát b) alatt bemutatam, egyszerűs-mind tisztelettel kérem, hogy ezen vízjogot a vízkönyvbe bejegyezze méltóztatassék.

Tisztelettel N. N.“

Mely figyelmeztetés járásbeli főszolgabírnaknak és városi polgármestereknek szabályszerű közhírré tetel végett kiadatni rendeltetik.

Kelt Rimaszombatban, 1887. március 1-én.

Bornemisza László, alispán.

A miskolezi kereskedelmi- és iparkamarától.

Értesítés.

63. sz. — Fennforgó kételyek eloszlatására, ismételtén értesítjük a kerület iparos közönségét, hogy a népfelkelési felszerelés czikkjeinek szállítását illető ajánlatok f. hó 20-ig közvetlenül a honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendők fel. Hogy a nmélt. m. kir. honvédelmi miniszter urnak a kamara elnökének személyes kérdézősködéseire kegyes volt kijelenteni, hogy bármely ezekre külön-külön is elfogad ajánlatot, de egyes ezekből legalább is 100 darabra kívánja az ajánlatot tétetni: s végül, hogy a szállítandó czikknek anyaga és készítése iránt felvilágosításokkal a miskolezi és jolsvai zászlóalj parancsnokságok, nemkülönb a Kassán állomásozó huszár ezred parancsnoksága szolgálhat. — Miskolezon, 1887. március hó 1-én.

A kamara elnöksége:

Radvány István, elnök. Dr. Kovács Gyula, titkár.

Szerkesztői üzenetek.

Bp. A bécsi levél — egyenél több ok miatt — nem közölhető. Kérnénk valami más — nem épen hirdetteszerű — czikket is — egyenértékű.

L-r. Kívánságát nem teljesíthettük, de ennek oka nem mi vagyunk: kissé több részletet ohajtottunk volna.

Sáros-patak. Mikor láthatjuk a moudát?

X. Y. Mi kell a hadviseléshez? Ugy-e pénz! Mi sem tudunk e nélkül — mozgósítani.

N. J. A. urnak, helyben. Tanni nyilatkozatát közölhetjük 3 frt 30 kr. díj előleges lefizetése után, de zárszárai számára terünk nincs.

Felölös szerkesztő: **RÁBELY MIKLÓS.**

Nyilt-tér *)

756/ftó 885.

Ő Felsége a király nevében

Náray Jánosnak Rábely Miklós és Votiski János elleni rágalmazás vétsége iránt indított fenytő ügyében a r.-szombati kir. járásbírósg által ítéltetett:

Panaszolt Rábely Miklós 39 éves r. cath. nős rimaszombati lakos nyomdász, vagyona ing-sázkökből áll, büntetve nem volt, a Náray János szerelmese elkövetett s a B t. k. 258. §-ába ütköző rágalmazás vétségében vétkesnek nyilvánították, e miatt a B t. k. 92. §-nak alkalmazásával a B t. k. 253. §-ában meghározott fogházi helyett főbüntetéséül 40 frt (negyven frt), mellékbüntetéséül pedig 10 frt (tíz frt) pénzbüntetésre, melyek a B t. k. 27. §-ában megjelölt ezélokra 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett lefizetendők, behajthatlanságuk esetén pedig a 40 frt főbüntetés 4 napi (négy), a 10 frt mellékbüntetés pedig további 1 napi (egy) fogházi részre átváltatandók — ítéltetik — Ezenkívül panaszolt köteles m. vádló részére ennek felmerült költségei fejében kártérítés ezimén 15 frtot s az es-tleg reá for-ítandó s kimutatandó fogházi költségeket a m. kir. államkincstár javára szin'en 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett kifizetni

Votiski János irányában pedig ugyan m. vádló panasza folytán a B t. k. 258. §-ába meghatározott rágalmazás vétsége miatt indított ftó. eljárás beszüntetetik. — Magánvádló képviselőjének díjai saját fele irányában 15 frtban állapítottak meg. — Végre: jelen ítélet annak jogerőre e-elfekedése után indokával együtt Rábely Miklós elílt költségén a „Gömör-Kishont“ hetilapban közzé tétetni rendeltetik.

I n d o k o k: Náray János azt panaszolta, hogy részére Votiski János felelő lakos, vasúti vendéglős a megrendelése folytán javára számla kézbesítése mellett még az 1882. évi február havában kiszolgált és átvett nyomdai munkálatok ára fejében 15 frttal lévén adósa, ezen követelése behajtása végett az 1883-ik év folyamán m. vádlónak hazulról távolléte alatt neje, nyomdász tanonczát Lubik Sándort küldötte el nevezett adóshoz, aki is 14 frtot a küldött tanonczának nyugta mellett átadván, azt magánvádlónak neje a küldönztől átvette s az mint Votiski által teljesített fizetés magánvádló üzleti könyvében elkönyveltetett — Az 1883. évi június hó vége felé pedig Votiski János levéllal arról értesítette m. vádlót, hogy ő a küldött tanonczot Rábely M. nyomdájából ta onezkan vélvén, a 14 frtot nem m. vádlónak, hanem Rábely Miklós nyomdász részére véte fizetni. — magánvádló munkálatait pedig nincs szándéka 5 frttal többet fizetni. — Magánvádló pedig Votiski ezen levelét — minthogy benne ellenében fenyegető-dzést is használt — válasz nélkül hagyta. — Az 1884. évi június 12-én pedig Rábely Miklós Votiski lakásán felkeresvén, vel egy — Rimaszombatan előlegesen elkészítet — oly nyilatkozatot íratott alá, mely szerint Votiski állítja, hogy m. vádló tudva, jogtalanul a Rábely Miklós pénztér vette fel, azt megintés daczára vissza nem adta, jogtalanul el-sajátította. — Ezután Rábely Miklós Votiski nyilatkozatát m. vádló ellen akkép használta fel, hogy azt a rimaszombati önkéntes tüzoltó-egylet parancsnokságához, az egyetnéli parancsnok tgsági állásától való felmentése végett intézett kérvényéhez — illetve tüzoltói állásáról való lemondását tárgyzó nyilatkozatahoz esatolta, és arra hivatkozólág kérvénye, illetve nyilatkozatában kifejezetten azt állítja, hogy m. vádló a Votiski által panaszolt részére fizetett s küldött 14 frt összegét jogtalanul el-sajátította, azt a megintés daczára vissza nem adta, s e ténye miatt m. vádlót a tüzoltói alparancsnokságra nem tartván érdemesnek, mint ilyenell az egyetnéli nem szolgál.

mely miatt m. vádló Náray János Votiszky Jánost és Rábely Miklóst a Btk 258. §-ában ütköző rágalmazás vétségében vétkesnek kimondani, őket megfelelő büntetéssel sújtani az eljárás költségekre marasztalni és a marasztaló ítéletnek a „Gömör-Kishont“ ezimű hetilapban panaszoltak költségén leendő közzétételét megrendelni kérelmezte.

Azonban m. vádló a tárgyalás folyama közben Votiski János irányában emelt panaszát visszavonta, azt egyelül Rábely Miklós panaszolt ellen tartotta fenn. — A tárgyalás adatai — Votiski János es panaszolt Rábely Miklós beösmérései — valamint a kihallgatott tanuk egybehangzó vallomásaik által pedig meg lett állapítva, hogy Votiszky János azon időben, midőn nála a nyomtatványok ára

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelőséget a szerk.

követelése, illetve beszedése végett Náray János m. vádló nyomdász tanonca Lubik Sándor megjelent a részére Náray által kiszolgáltott nyomtatványok árával, Náray János m. vádlónak tényleg adósa volt, továbbá, hogy Votiszky azon nyilatkozatot, mely szerint az általa nyomtatván ok ára fejében Rábely Miklósnak fizetett 14 frtot Náray jogtalanul felvette, azt a megintés daczára vissza nem adta s azt jogtalanul el-sajátította, esapán Rábely Miklós kiváságára, különösen pedig a Nárayval és Rábelyvel való fennforgott számozkodási viszonya tisztázása hozatala végett írta alá, a nélkül, hogy azt bárki mással közölte volna.

Meg lett alapítva, hogy Rábely Miklós az általa Votiszki János-al aláíratott nyilatkozatot a rimaszombati ö kénies tüzoltó-egylet parancsnokságához — az egyetnéli parancsnok tgsági állásától való felmentésé végett benyújtott kérvényhez, illetve tüzoltói állásáról való lemondású tudató nyilatkozatahoz esatolta s annak alapján kérvénye s nyilatkozatába) azt állítja, hogy Náray János a Votiszky János által panaszolt részére nyomtatványok ára fejében fizetett s küldött 14 frtot jogtalanul felvette, azt a megintés daczára vissza nem adta, jogtalanul el-sajátította s hogy ezen ténye miatt őt az alparancsnokságra érdemellenek tartja, vele mint ilyenell nem szolgál.

Meg lett állapítva, hogy panaszolt kérvénye s lemondó nyilatkozatában foglalt, m. vádlót, sértő állítását a tüzoltó egylet több tagból álló parancsnoksága előtt tette nyilvánossá.

Vedekezésül felhozta ugyan, hogy m. vádló panasza már jogosultságot elveszté, mert vele a tüzoltó-egylet parancsnoksága előtt kibékült, ugy de m. vádló a jelen panasza miatti kibékülését határozottan tagadván, a kihallgatott tanuk vallomása pedig arra nézve, hogy panaszolt magánvádlót sértő állításait m. vádló előtt nyilván viszavonta, őt ényleg megkövette s ennek folytán m. vádló panaszoltnak tényét kifejezetten beösmertette, szerelme miatt jelen panaszának az ille ékes bíróság elé viteléről lemondott — bizonyítékot nem szolgáltatván, ebbeli védelme a panasz jogosulatlanságára nézve helyt foghatónak nem tallatlatott, s minthogy a Btk 258. §-a szerint a rágalmazás vétségét az követi el, a ki valakiről többek jelenlétében vagy több, ha bár nem együtt levő személyek előtt oly tényt állít, mely valóságos esetben az ellen, akiről állítatott a büntető eljárás megindításának okát képezné, vagy azt a közmegevetésnek tenné ki, és minthogy panaszoltnak m. vádló ellenében elköv tett esekelményében a Btk 258. §-ában meghatározott rágalmazás vétségének tényálladéka helyre van állítva, annal fogva őt a most hivatkozott Btk 258. §-ába ütköző rágalmazás vétségében vétkesnek kimondani s e miatt tekintettel eddigi feddhetlen elő-életére, tár-adalmi állására s arra, hogy a esekelményére meghatározott szabadságvesztés büntetésnek a legkisebb mértékig való les állítása is tulsziguru volna a Btk 92. §-ának alkalmazásával az ítélet rendelkezésében megszabott pénzbüntetéssel kellett snjtani.

A pénzbüntetés hova fordítása, annak esetleges átvált ztatására vonatkozó intézkedés a Btk 27. és 53 §-ain alapszik. — A költségekbeni elmarasztalást az eljárás szabályok 107 §-ában foglalt rendelkezés indokolja — A marasztaló ítéletnek pedig a „Gömör-Kishont“ ezimű heti lapban leendő közzététele a Btk 177. §-a alapján lett megrendelve. — Végre miután m. vádló Votiszki János elleni panaszát a fenytő eljárási szabályok 23. §-a értelmében kellő időben visszavonta, irányában emelt vád miatt a további eljárás megszüntetendő volt. — Kelt Rimaszombatan 1885. szeptember 15.

Ethy Károly s. k. kir. aljbíró.

Ezen 1-50 bir. ítélet a mai napon az erről 2048/ft. 885. sz. alatti könyv tanúsága szerint m. vádló Náray János s a vádlottak Votiski János és Rábely Miklós előtt szabályszerűleg kihirdetett s miután felek fellebbezhetési jogaikról kitanítottak m. vádló Náray János és vádlott Votiski János abban megnyugodtak, vádlott Rábely Miklós azonban az ellen fellebbezést jelentett be. — Kir. járásbírósg Rimaszombatan 1885. nov. 20

Ethy Károly s. k. kir. aljbíró.

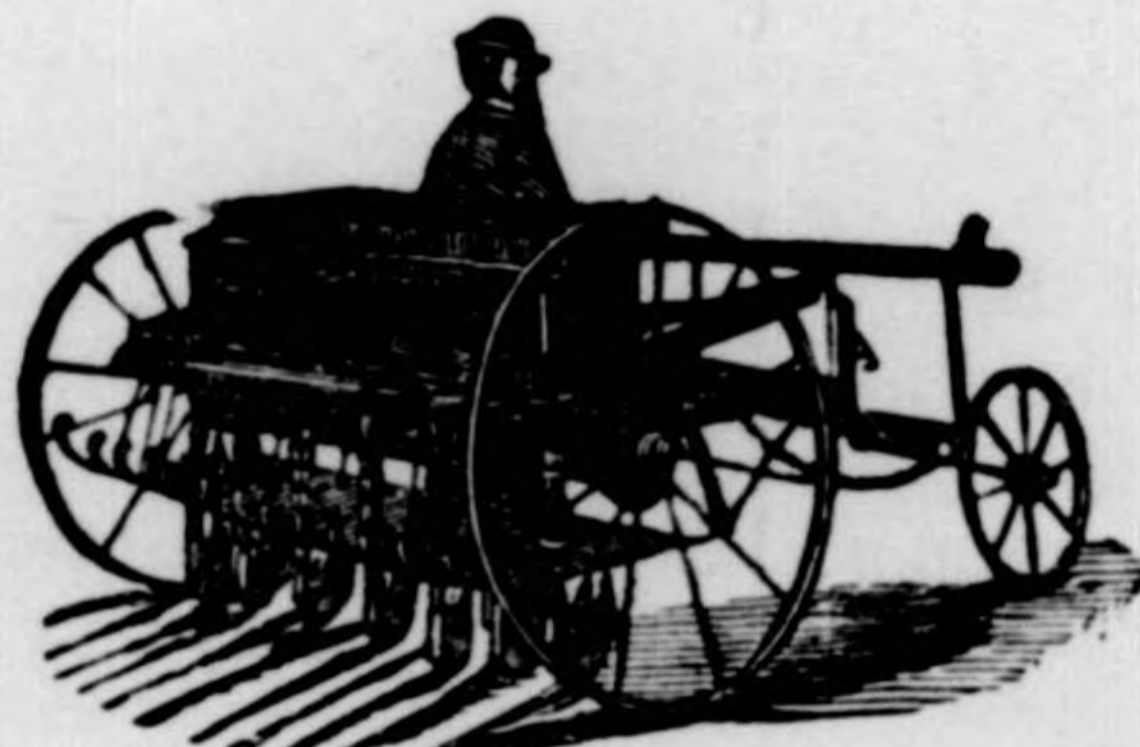
A budapesti kir. ítélőtábla a rimaszombati kir. járásbírósgnak 1885. szept. 15-én 756. sz. a. hozott első bir. ítéletét az 1886. év márt. 30-án 5397/1886. sz. a. kelt ítéletével indokainál fogva helyben hagyta, mely ítélet m. vádló és vádlott előtt kihirdetett, m. vádló abban megnyugodott, vádlott azonban fellebbezést jelentett be. — Rimaszombati kir. járásbírósg 1886. június 25. Ethy Károly s. k. kir. aljbíró.

A magyar kir. kuria vádlottnak a kir. ítélő tábla ellen beadott fellebbezését 1886. november 23-án 7550. sz. a. hozott végzésével elutasította. — Mely végzés az érdekelt előtt kihirdetett, az első bíróság ítélete jogerőre emelkedett. — Rimaszombati kir. járásbírósg. 1887. február 19. Ethy Károly s. k. kir. aljbíró.

Magán-hirdetések.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje KASSÁN, Eperjesi ut 6. sz.

Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen: szilárdan szerkesztett, könnyű

Sorvető és szorvavető gépeket,

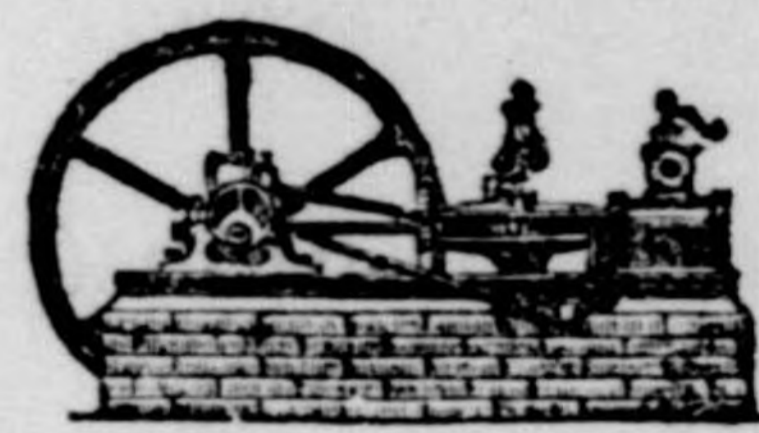
Ekéket és boronákat,

Hengereket, lókapákat, stb. Továbbá

Backer- és magtárrostákat,

mely gyártmányainknak gépgyárunkban állan-

dóan jelentékeny készletet tartunk.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malomberendezéseket, gőzgépeket, és gőzkazánokat, házi- és egyéb szivattyukat stb. — Elhasznált gépek, különösen

gőzmozdony és gőzcséplők

pontos átigazítását és javítását legjütányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

3-6

Bérbe adatik

Felfalu és Visnyó községek italméresi joga kéz

alatt 1887. évi április hó 1-től. — A feltételek felől

Ján János kövii lakosnak értekezhetni.

Bérbe adandó.

Rimaszombattal határos Szathmáry-

Király Barnabás majom-majsai birtoka,

mely 540—50 1200 □ öles hold terjedelmű,

regale-joggal és gazdasági épületekkel együtt

1887. szeptember 1-től bérbe adandó, —

vagy örök áron megvehető. 2—3

Értekezhetni a tulajdonosnál Miskolezon.

Hirdetmény.

8453. sz. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Demeter Pál és Demeter András végrehajtonak Demeter Tóth János örökösai végrehajtást szenvedő elleni 70 frt és 75 frt tökéketelés s járulékaik iárnti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Szentkirály község határában fekvő a szentkirályi 86. sztkben foglalt Demeter Tóth János nevén álló 37/a. 23a/1. hrsz. alatti beltelekre és 32a/1. számú házra az árverést 434 forintban ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi március hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Szentkirály községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 43 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékkétségértékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1887. évi január hó 5-én.

A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.